

הבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
21:04	20:19	19:20	
21:07	20:22	19:17	ירושלים
21:05	20:20	19:20	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרב"ג דניאל זר שליט"א

ט"ו אב תשע"ח ♦ גליון 24 ♦ פרשת ואתחנן

הרב"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

בכל הקב"ה עושה שליחותו

כיצד יכולים צרעה, עכביש וטיפש להיות שלוחים של הקב"ה בעולם...

כיבוד הורים

במרכז עשרת הדברות אותם נקרא השבוע, נמצא את המצוה רבת המעלה של כיבוד הורים. זו מצוה רבת פרטים, הדורשת הרבה מחשבה, הרבה מעש, ובעיקר - הרבה חיבור רגשי. בימים אלה, ימי חופשת 'בין הזמנים', כאשר הכל מצויים בבתיהם ובחיק הוריהם, זו ההזדמנות השנתית הייחודית, לזכות ליותר מניית במצוה המיוחדת הזו...

נכון, התקופה מעניינת, שוהים בחיק המשפחה, נמצאים יחדיו, ההורים והילדים, נעים עם בוגרים, ילדים לצד אחיהם הבחורים. לצד זאת, התקופה המיוחדת הזו, טומנת בחובה אינספור הזדמנויות יקרות, בהן ניתן לזכות במצוה יקרת הערך הזו של כיבוד הורים.

מצות כיבוד הורים, משנה לנו את הרגלי החשיבה, מחשבת עבורנו מסלול מחדש: מגיל אפס, התרגלנו שההורים עושים עבורנו. הם ילדו אותנו, גידלו אותנו, האכילו והשקו אותנו, חינכו אותנו, אינסוף לילות היו ערים בשבילנו.

אך התורה מעניקה לנו תבונה מחודשת: שכל מה שקיבלנו אינו מובן מאליו, ומוטלת עלינו זכות להכיר להורינו טובה, ולכבדם מתוך הכרת הטוב עמוקה. כן, ברגע שאנחנו יכולים - הבה נחוש את הזכות הנפלאה לכבדם, להעניק, לתת להם. לא שאנחנו באמת יכולים להשיב טובה ולהודות על עשרות הלילות שהיו ערים למעננו, ולא שאנחנו יכולים להוקיר את אלפי הארוחות, השיחות, התפילות והדמעות שנתנו בשבילנו, אבל המעט שנוכל להשיב להם בכיבודם - יבטא עד כמה אנו אסירי תודה...

דוד המלך ע"ה. מצד שני מצאנו בחז"ל (במדב"ר יח) מעשה בעקרב אחד שהלך לעשות שליחותו של הקב"ה בעבר הירדן, העקרב היה צריך לעבור לצד השני של הנהר וזימן לו הקב"ה צפרדע אחת ועבר עליה והלך אותו עקרב ועקץ את האדם. הצפרדע שוחה לכיון השני של הנהר, היא עשתה שליחותו של הקב"ה להפרע ממנו.

כל הבריאה כולה שליחים של הקב"ה, או ליתן לו שכר ולהציל אותו כמו אצל דוד המלך, או לתת עונשו כמו אצל אותו אדם!

והאמת שצריך לשמוח שעושים את רצון ד' יתברך, אנחנו עבדים לבורא העולם, ו"עבד מלך מלך", אין דבר נפלא וגדול מזה. אדם היום פה ומחר בקבר, אדם לא יודע אם יחזור הביתה, עושה תכניות לפנסיה. "עבד אין לו אלא מצות רבו ותו לא", הוא לא שואל שאלות, אם ביום אם באמצע הלילה, אם בחום אם בשלג - מורא אדוניו עליו, הוא רץ לעשות. "עבדי הם" לעבד אין שאלות, לעבד אין קשיים.

באמת התואר "עבד השם" בצורה מושלמת, הוא תואר גדול מאד, בודדים נקראו בשם עבדי השם, "אברהם עבדי" "דוד עבדי" משה עבדי. וכשהקב"ה אוהב מישהו הוא מקבל ממנו ביד גדושה קדושה ורחבה, כמה צריך לשמוח שאנחנו נקראים עבדי השם! ומי שעושה את רצון השם הקב"ה שולח לו את כל מה שהוא צריך בכל דרך - כי הרבה שליחים למקום!

ואם תשאלו, הרי רואים אנו דרך רשעים צלחה, האמת שדוד המלך שאל שאלה זו בתהילים (מזמור צב) 'בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און' - מדוע הרשעים מצליחים, וילות, עסקים כעשב ירוק התשובה היא 'להשמדם עדי עד'. שלא יזכו לגן עדן, הקב"ה משלם להם את כל השכר של המצוות שעשו פה ושם בעולם הזה כדי שיגיעו לשמים ללא שום זכויות, שלא יזכו לגן עדן כלל. כמה צריך להתחזק לעשות רצון ה' שנקרא עבדים של השם, ולדעת שכל מה הקב"ה הוא הכי טוב בשבילנו. שבת שלום.

מתוך דרשתו השבועית של הרב דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

מסופר במדרש שאמר דוד לפני הקב"ה, בראת הכל בחכמה בעצה ובמזימה, אבל מה תועלת יש בבריות שאינם מועילות: בראת צרעה עוקצת ואינה נותנת דבש, בראת עכביש טווה חוטים ואין מהם תועלת, בראת שטות בעולם, מה תועלת יש בהם! אמר לו הקב"ה חייך שתצטרך להם!

והנה דוד המלך ע"ה כל ימיו היה נרדף, בתחילה על ידי אחיו, אח"כ על ידי שאול, אח"כ על ידי בנו אבשלום ועוד. פעם אחת (ש"א כו) דוד המלך ברח עם אנשיו למדבר יהודה, ושאל המלך וצבאו עם אבנר בן נר שר הצבא שהיה גיבור גדול, יצאו לחפש אותו. דוד ראה אותם שוכבים לישון ואבנר ישן וברכיו למעלה. ירד דוד המלך וזחל מתחת רגלי אבנר בן נר כדי להגיע אל שאול המלך ולקח את קערת המים משאול. והנה לפתע מתוך שנתו הוריד אבנר את רגליו על דוד המלך, אם הוא זז מעט ואבנר מתעורר ורואה אותו הורג אותו מיד. התפלל דוד לפני ד' יתברך והוא שלח לו "צנחן", נחתה צרעה ועקצה את אבנר, מיד הרים אבנר את רגלו ודוד המלך יצא. מיד אמר דוד שירה לפני ה' כולם בחכמה עשית.

ומעשה אחר היה, שדוד היה נחבא במערה, ושאל המלך נכנס למערה להסך את רגליו, דוד המלך היה בתוך המערה ובקלות היה שאול מוצא אותו. שלח הקב"ה עכביש וטווה שם רשת סמיכה, שאול ראה את קורי העכביש ואמר לעצמו בודאי איש לא מתחבא פה. אמר דוד שירה לפני ה' יתברך, כל מה שעשה לצורך עשה ובכל ה' עושה שליחותו.

ועוד מעשה היה בדוד המלך ע"ה, שברח לאכיש מלך גת, לא ידע מי הוא, באו הפלשתים ואמרו לאכיש הרי דוד שהרג את אחיק גליית מסתתר אצלך! אשתו של אכיש ובתו היו משוגעים, מה עשה דוד המלך? התחיל להשתטות, וכתב על דלתות הבית דברי שטות ושגעון, הוציא רוק מפיו כדרך המשוגעים וצעק. ראה זאת אכיש אמר להם זה לא דוד, דוד הוא אדם חכם. מיד אמר דוד שירה, לדוד בשנותו וכל טעמו לפני אבימלך ויגרשה וילך **אברכה את ה' בכל עת תמיד תהלתי בפיו!** בכל עשה ה' את שליחותו, כל אלה היו שליחים להציל את

רגע חושבים
עמוד 4

פינת ההלכה
עמוד 3

פרשת השבוע
עמוד 3

סיפור לשבת
עמוד 2

שערי שמים, ויזכה אותו לחבוק ילד במהרה ובקרב! מאוחר מאוד בלילה, בשון הדי החתונה, חזר פנחס לביתו ועלה על יצועו. ואז - - -

באמצע הלילה, נגלה אליו אביו בחלום. אילולא שסיפור זה נשמע מכלי ראשון, היה קשה להאמין: אביו - שנפטר תקופה קודם לכן - נגלה אליו במחזה הלילה. פנחס התרגש מהמפגש הפתאומי עם אביו, שהגיע אליו היישר מעולם האמת, ונבהל קמעא מהמחזה המפעים, שעה שאביו פתח ואמר לו כדברים הבאים:

'ראה בני, זכית בזכות כבירה הלילה, ובעקבותיה ניתנה לי הרשות לגלות את אוזןך בסוד מכבשונו של עולם בסיבת עיכוב ישועת בני - אחיך. התרתני בעולם את אלמנתי - אמכם שתחיה, אך יצחק אינה מבקר אותה לעתים קרובות מספיק. עובדה זו מקטרגת עליו, ואינה מאפשרת לסגולות ולתפילות לבקוע שערי שמים לישועתו, כי זכות כיבוד הורים חסרה לו...' 'לך ואמור לבני, המשיך האב, 'כי אם הוא רוצה לזכות בפרי בטן, עליו להתחיל לבקר את אמו לעתים הרבה יותר קרובות. שיעלה אליה, ידרוש בשלומה, ישוחח עמה ויפיג את בדידותה - ואז ישועתו קרובה לבוא!'

פנחס התעורר, וזיעה קרה כיסתה את מצחו. הוא רעד כעלה נידף, ואימת המחזה שראה בערה בשולי עיניו. עוד באמצע הלילה התקשר לאחיו, העירו מהשינה, וסיפר לו את אשר ראה...

יצחק נבהל עד עמקי נשמתו. כבר שנים שהוא מצפה לישועה, ולא חלם שהדבר כה קרוב אליו, במרחק כיבוד אם בלבד. אמנם, הוא מבקר את אמו פעם בשבוע - מדי שבת בשבתו, בשל העובדה כי הוא מגיד שיעור מדי יום ועסוק בהרבצת תורה, אך מתברר כי זכות כיבוד אם מעכבת בעדו...

כבר למחרת היום, התייצב יצחק בבית אמו, שהופתעה מביקורו הלא צפוי. הביא עמו מעדנים ומגדנות מעשי ידי רעייתו, אך בעיקר - היה שם, בביתה, בשבילה. הוא שוחח עמה, סידר בעבורה, סייע לה בכל מיני דברים קטנים ונחוצים...

מני אז, לא עברו יומיים בלי ביקור ממושך של יצחק בבית אמו. כל יום ראשון, שלישי וחמישי, מתקתק כמו שעון, הגיע יצחק, ומשהגיע - לא מיהר לשום מקום... ישב בביתה ובילה עמה, בסבלנות אין קץ וכאילו יש לו את כל הזמן שבעולם... עד יום ראשון אחד, היה זה כשנה וחצי אחרי... - - -

בשמחה ובאושר אין קץ, התקשר יצחק לאמו ביום ראשון אחרי הצהריים, בדיוק בשעת הביקור הקבועה: 'אמא, אמר בקול לח מדמעות אושר, 'אני מאחר היום, כי נולד לי בן ממש לפני שתי דקות' - - -

שנים רבות של המתנה לישועה, הסתיימו באותו רגע מאושר. 'תינוק של כיבוד הורים' מכנה יצחק את העולל הקטן, ובאמת שהוא לא כועס גם כאשר הילד מקשקש על הקירות...

כי כיבוד הורים, אינה מצוה עם גבולות, עם הגיון, עם צורה, עם מתכונת. כיבוד הורים זו היכולת לפרוץ כל מחסום, להיות עסוק אך לבקר כאילו אתה משועמם, להיות עמוס מטלות חשובות ויקרות ערך אך לא לשכוח את אמא ואבא. אם אתה למדן או איש עסקים, מנהל בכיר או אדם מן השורה - עדיין הזכות הזו מוטלת לפתחך ולחובתך: לבוא, לבקר...

אך כשבאנו לבקר - הבה נהיה שם. לא לבוא כדי לצאת ידי חובה, לא לבוא כי חייבים. אנחנו באים לדבר, לשוחח, להעניק תחושה טובה, להחזיר מעט מכל השעות הרבות שהם השקיעו בנו... אז נניח את הסולרי בצד, נשים את השעון על המדף, ונשרה סביבנו אוירה ביתית חמימה ונעימה...

לסיפורים נוספים של הרב אשר קובלסקי לצפייה ולקריאה
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

תינוק של כיבוד הורים

מה הסגולה שבזכותה זכה יצחק לחבוק בן לאחר שנים של המתנה?

את הסיפור הבא סיפר הגה"צ רבי אהרן מרדכי רוטנר שליט"א: מעשה שהיה במשפחה אחת, בה גדלו זה לצד זה שני אחים קרובים וידידים בלב ונפש, יצחק ופנחס. שני האחים נולדו בהפרש קטן זה מזה, והתחתנו בהפרש קטן עוד יותר - רק שלושה חודשים הפרידו בין חתונת יצחק - הגדול שביניהם, לחתונתו של פנחס - הצעיר ממנו...

שנה אחרי חתונתו של פנחס, זכה לחבוק בן זכר. שמחת הברית נערכה ברוב עם ובהדר, וגם אחיו הגדול השתתף בשמחה מכל הלב, אף שטרם זכה להיפקד בפרי בטן. חלפו עוד כמעט שנתיים, ושוב ערך פנחס קידושא רבא לרגל הולדת בתו - בה בשעה שאחיו הגדול, הנשוי מזה יותר משלוש שנים, טרם זכה לשמחה...

חלפו עוד כמה שנים, ומדי כשנתיים נערכה שמחה נוספת בביתו של פנחס. ביתו הפך לעליז ושמח, מלא בילדים מחייכים ובקשקשים על הקירות... פנחס ידע מתוך שינה את הדרך לרופא הילדים השכונתי, וגם רעייתו היתה עסוקה בשליחת משלוחי מנות לבתי המלמדים, העוזרים והגנות...

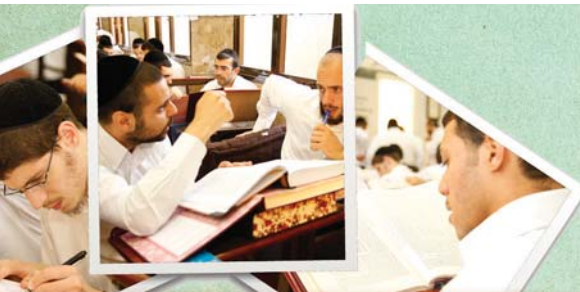
לעומתו, ביתו של יצחק אחיו קר וקודר. שקט מעיק ורועם. הבית נוצץ ומבריק תמיד, אף אחד לא גורר כסא וגם לא מקשקש על הקיר. לא יודעים כאן מהו מוצץ, ומעולם לא הרתיחו בקבוק...

מצוקת אחיו, העיקה על לבו של פנחס. 'הן היינו אחים כה קרובים, כה דומים, גדלנו ביחד, התחתנו באותה תקופה - ותראי מה קורה' היה שח לרעייתו בצער. 'אני לא יכול לראות את אחי ככה, לא יכול, זה קורע לי את הלב. מה עוד נוכל לעשות כדי לזכותו בזרע של קיימא? איזו עוד סגולה נוכל לבצע כדי שגם בביתו של אחי יישמעו ברכות מזל טוב?'

אפס, כי השנים חולפות ואין כל שינוי. ביתו של פנחס מלא בצאן קדשים, זרע ברך השם, בעוד ביתו של אחיו הגדול ריק ומייחל...

היה זה אחד הלילות המשמחים בחייו של פנחס. מזה כשנתיים שהוא עוסק בגידול וטיפוח נערה יתומה ובודדה, עזובה וגלמודה. בשעה טובה נמצא עבודה השידוך הנאות, ופנחס התאמץ להשיג את המימון הדרוש לחתונה ולכל צרכיה. למותר להאריך על המאמץ הרב שהקדיש בגיוס הכסף וארגון החתונה, עד שזכה לרגע המאושר - לראות את הכלה היתומה והבודדה פוסעת מאושרת תחת כלונסאות החופה...

באותו רגע, בשיא האושר והסיפוק, פרצו מתוך לבו המילים הבאות: 'אבא שבשמים, אם יש לי זכות של הקמת בית בישראל הלילה, אם זכיתי שעל ידי הקימה יתומה ואומללה את ביתה ותזכה להביא דורות ישרים מבורכים, אני מזכה זכות זו לאחי יצחק בן חיה לאה, שיפתח לו מי שמפתח של חיה בידיו

קבעת עיתים לתורה?

ופתחה מסגרת לימודי ערב עבור בוגרי ישיבות העמלים לפתוחם בדיבור חברים ובאווירה סיוחדת

ימים א' - ה' בישיבת 'אור דוד'

רחוב המכבים 108 בני ברק (ליד קניון אילון)

לפרטים נוספים חייגו: 050-415-90-59

פרשת ואתחנן

בפרשה אנו מוצאים את המצוה והחיוב ללמד את התורה לבנים ולבני בנים. וכמו"ש "רק השמר לך ושמור נפשך פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב". ובגמ' קידושין (דף ל/א) מובאת מימרתו של רבי יהושע בן לוי שאמר כל המלמד את בן בנו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו קבלה מהר סיני שנאמר "והודעתם לבניך ולבני בניך וסמיק ליה יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב".

בתלמוד ירושלמי (שבת פרק א' הלכה ב) מובא סיפור על ר' יהושע בן לוי שהיה רגיל לשמוע כל ערב שבת מבן בנו את הפרשה. פעם אחת שכח ונכנס לרחוץ באחד ממרחצאות של טבריא, והיה מסתמך על כתפו של ר' חייא בר אבא. לפתע

ומאיר, ואין בו אפילו שמץ של בלתי טהור. וכאשר היה שומע את קול בן בנו כאילו הוא שומע את קול עצמו שלמד מימיו ולומד כעת, ואות היא לו כי תורתו מקובלת, וכאילו שומעה עתה מהר סיני. כי קול התורה מסיני אינו נפסק, הוא נשמע לעולמי עולמים ולצד נצחים. ואם קולו של בן בנו הוא המשתעשע בתורה אות היא לו שאור התורה חי בכל דורותיו לעולמים ולא יהיה שום הפסק, כי הר סיני של מטה, הוא הר סיני של מעלה. המשכן של מטה מכון למשכן של מעלה.

ולכן הגיב ר' יהושע בן לוי ברטט ובהתרגשות "וכי קלה היא בעיניך שכל השומע פרשה מבן בנו כאילו שומע מהר סיני" בשומעו את קול בן בנו בתורה, שמע ר' יהושע בן לוי הד קול מהר סיני מהיום שעמדת בו בחורב. ודוקא מפי בן בנו שהשפעת זקנו היא כה טהורה ומשקלה אמיתי ורב, עד שהשמן שהוא נותן לתוך המנורה הוא כה זך עד שנמשך ובוער ללא הפסק עד דור השלישי. ומכאן ואילך בטוח הוא שנרו לא ידעך ולא יכבה כמו שמצינו בגמ' (בבא מציעא פה) שרב יוסף הרבה בתעניות עד שאמר לו בחלום "לא ימוש ומפיך זרעך זרעך ומפי זרעך זרעך" ואמר מכאן ואילך איני צריך לדאוג יותר, כי כבר מובטח שהתורה מחזרת על אכסניא שלה.

הרב משה דיין שליט"א ראש הכולל "קנין הלכה" ומדריך חתנים בישיבת אור דוד

נזכר שעדיין לא שמע פרשתו של נכדו, יצא מבית המרחץ בכדי ללכת לשמוע תחילה את הפרשה מנכדו. שאלו אותו ר' חייא בר אבא לא כן למדת אותנו "אם התחילו אין מפסיקין"? אמר לו ר' יהושע: חייא בני, קלה היא בעיניך שכל השומע פרשה מן בן בנו כאילו הוא שומע מהר סיני. ומה הטעם שהרי נאמר "והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב". ע"כ. הרי שר' יהושע בן לוי כל כך דגש על המימרא הזו שכל המלמד את בן בנו תורה כאילו קיבלה מהר סיני.

ויש להתבונן למה דוקא כשהוא שומע מבן בנו שלומד תורה הריהו כאילו שומע מהר סיני. ולמה כה היה נרגש ונכסף לשמוע את בן בנו לומד, עד שהיה נכון להפסיק ולצאת מן המרחץ לאחר שכבר הפשיל בגדיו, ולמרות שר' חייא הזכירו את ההלכה שאם התחיל אין מפסיקין, אפ"ה חזר ולבש בגדיו, ויצא לשמוע את הפרשה מבן בנו?

בספר 'מעייני החיים' מבאר: כי ר' יהושע בן לוי היה מאוד שמח, מתרגש ומייקר את העובדה על שזכה שבן בנו לומד תורה, שזו משמשת לו הוכחה כי השפעת חכמתו, תורתו ויראתו עוברת הלאה לא רק לדור אחד אחריו, אלא כבר לשני דורות, והגיעה עתה גם לדור השלישי, כאילו יש לו בכך רמז מן השמים רוח יראתו ואהבת התורה אינה נפסקת, שתורתו היא טהורה ואמתית ואורו דולק

ואו יחזרו לשלטונו של רחבעם, ואחרי הרבה מאות שנים הושע בן אלה היה מלך ישראל וביטל את השומרים שהיו על הדרכים ואותו היום שביטל היה יום ט"ו באב, והיה שמחה בעם ישראל.

5. יום שניתנו בו הרוגי ביתר לקבורה - בזמן חורבן בית המקדש השני היה עיר בארץ ישראל שנקראת ביתר, והרומאים בראשות אדריינוס הרשע החריבו את העיר כולה והרגו שם עד שהדם של ההרוגים היה נשפך אל הים, ובמשך כל תקופת המלך אדריינוס הרשע לא נתנו הרומאיים לקבור את ההרוגים, ואדריינוס היה לו כרם גדול י"ח מיל על י"ח מיל (כל מיל כאלפיים אמה) והביאו את ההרוגים והשכיבו אותם בפישוט ידים ורגלים זה על גבי זה, וגדרו את הכרם מכל רוחותיו, ועשה זאת כדי שיתענג למראה עיניו כמה הרג גיבורים, ונעשה להם נס ולא נרקבו הגופות וגם לא הסריחו, ביום ט"ו באב נתן מלך אחר לקבורם ועליהם תקנו ברכה רביעית בברכת המזון "הטוב" שלא הסריחו, "המטיב" שנתנו לקבורה.

6. יום שפסקו מלכרות עצים למערכה - בבית המקדש היה כורתים עצים למערכה, וביום ט"ו באב פסקו לכרות את העצים, משום שמיום ט"ו באב כוח השמש נחלש והעצים לא היו מספיק מיובשים והיו קצת לחים ועצים לחים נוטים להתליע ועץ שיש בו תולעת פסול למערכה והפסיקו לכרות עצים, והיו שמחים כיוון שהשלימו מצוה גדולה והיה יום זה נקרא יום שבירת הגרון.

הגמרא בתענית אומרת מיום ט"ו באב כיוון שמתארכים הלילות צריך להוסיף בלימוד התורה. ולכן יום ט"ו באב יש לנהוג בו שמחה ולהוסיף מעט במאכל ובמשתה לכבוד היום, ואין לומר בו וידוי ונפילת אפים.

הרב רועי גנון כותב את מדור ההלכות באתר להלכות נוספות נכסו לאתרונו: Rabenu.com

מותר לאישה שירשת נחלה להתחתן עם אדם משבט אחר, והיתר זה היה ביום ט"ו באב.

2. יום שהותר לבוא שבט בנימין להתחתן עם שאר השבטים - בנביא בספר שופטים מסופר מעשה של פילגש בגבעה, ובעקבות מעשה זה כל השבטים נשבעו שלא להתחתן עם שבט בנימין, ביום ט"ו באב דרשו שכל האיסור הזה נאמר דווקא לאותו דור אבל לדורות הבאים אחר כך מותר להתחתן עם שבט בנימין, והיתר זה היה ביום בט"ו באב, שכן לא נאבד שבט מעם ישראל.

3. יום שכלו בו מתי מדבר למות - כשעם ישראל שלחו מרגלים לתור את ארץ ישראל, והמרגלים חזרו ביום ט' באב ודיברו לשון הרע על ארץ ישראל ובעקבות זה נשבע ה' יתברך שכל הזכרים מבן 20 שנה ועד 60 שנה ימותו במדבר ולא יכנסו לארץ ישראל, וכן נגזר על עם ישראל להיות 40 שנה במדבר כנגד כל יום שהמרגלים הלכו, ולכן כל שנה ביום ט' באב היו חופרים קברים כל אחד לעצמו והיו נכסים לקבר ובבוקר היה הכרוז קורא ואומר "הבדלו החיים מן המתים", וכל אחד שהיה נשאר בחיים היה הולך לביתו וכך מתו בכל שנה דור המדבר בשנה האחרונה חפרו הנשארים האחרונים קברים ובבוקר קמו וראו שהם חיים ואף אחד לא מת, כיוון שכך חשבו שטעו בחשבון הימים ולכן חזרו ושכבו בקברים כל לילה עד ט"ו באב שאז כבר הירח מלא, וכיוון שראו את הירח מלא הבינו שלא טעו בחשבון אלא ה' יתברך מחל להם, ולכן קבעו את יום ט"ו באב ליום טוב.

4. יום שהותר עם ישראל לעלות לבית המקדש - בימי רחבעם בנו של שלמה המלך התחלקה המלכות בעם ישראל, היה מלך יהודה ובנימין (בירושלים וסביבותיה), והיה מלך ישראל שהוא מלך על שאר השבטים, ומלך ישראל היה ירובעם בן נבט והוא שם שומרים על הדרכים שהיו מובילות לירושלים כדי שעם ישראל לא יעלו לבית המקדש

מה אירע בט"ו באב?

המשנה במסכת בתענית אומרת "אמר רבן שמעון בן גמליאל לא היו ימים טובים לעם ישראל כחמשה עשר באב וכיום הכיפורים", והגמרא שואלת מה אירע בט"ו באב שזה נחשב ליום טוב מיוחד, מילא יום כיפורים נחשב ליום טוב כיוון שזה יום סליחה ומחילה לעם ישראל שעונותיהם של ישראל מתכפרים, וגם ביום כיפור ניתנו לוחות שניות על ידי משה רבנו, אבל יום חמשה עשר באב מדוע נחשב ליום טוב מיוחד שעליו אמר רבן שמעון שלא היו ימים טובים כמו יום כיפור וט"ו באב?

הגמרא מביאה שש סיבות מה הדברים שאירעו ביום זה:

1. יום שהותרו השבטים להתחתן אחד עם השני - בספר במדבר התורה אומרת שאישה שהיא צריכה לקבל נחלה (כגון שאין לה אחים וכו') והיא משבט מסוים אסור לה להתחתן עם אדם משבט אחר, כיוון שהיא צריכה לקבל את הנחלה של אביה ואם תתחתן עם אדם משבט אחר כשהיא תמות הילדים שלה שהם היורשים יירשו אותה והנחלה תהיה על שםם, והילדים נקראים משבט אחר (שלענין השייכות לאיזה שבט הולכים אחר האבא), אם כן הנחלה שהייתה עד עכשיו לשבט שלה תעבור לשבט אחר מתי שהיא תמות, עד שבאו חכמים ואמרו שכל האיסור הזה נוהג דווקא לאלו שנכנסו לארץ ישראל וכבשו אותה בימות יהושע בו נון אבל לאחר מכן בדורות שאחרי זה

דרישותיו וגחמותיו של הילד או הנער. ההורים לא "עובדים" אצלו ולא עושים במקומו את המוטל עליו.

כלל חינוכי ברור ועקבי – העולם אינו הפקר, על כל אדם בעולם, גדול וקטן, גבר ואשה, עשיר ועני, מוטלת אחריות למעשיו, ולכל אחד ישנם מטלות שעליו לבצע.

עמידה סבירה בלחצים ובתפקידים אינה מהווה מכשול להתקדמותו של הילד, אדרבא, היא מחשלת ומלמדת את הילד להכיר בכוחותיו וביכולת להתמיד במטרה.

חופש בתוך גבולות

הדברים אמורים גם ובעיקר בתקופת החופש בה יש נטייה להורים רבים לשחרר כל רסן וגבול מהילדים. "סוף סוף לא צריך לריב איתם שילכו לישון בזמן, לא צריך לנדנד להם כדי שיקומו בבוקר, או שיכינו שיעורים, זהו, גם אנחנו בחופש" אז זהו, שלא!

הורים מחנכים את ילדיהם גם בחופש. בוודאי שכולם, הורים וילדים זקוקים לימים יותר רגועים ופחות מלחיצים. אבל ראוי לנהל עם הילדים ניהול זמן וגבולות גם בימי החופש, לא להתעקש על מה שאינו חיוני, אך יש לשמור על סדר יום מובנה ולהגמישו בהתאם למצב ולגיל הילד. חשוב לערוך תאום ציפיות בכללי השמירה על זמנים, קבלת סמכות הורית והוצאת כספים.

ולסיום, חכמינו למדו אותנו שטבע האדם שאינו נהנה מ"נהמא דכיסופא" – לחם חינוך, האושר טמון דווקא בלחם שנרכש כתוצאה מעמל ויגיעה. לכן, אל לנו לחשוש מעבודה לנו ולילדנו, כי הסיפוק הגדול ביותר מגיע דווקא אחרי המאמץ. חופשה נעימה ובריאה.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
למגוון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.co.il

חוקים של חופש

היכן נציב את גבולות ההורות שלנו בתוך ימי החופשה?

סוציולוגים וחוקרי חינוך רבים קובעים שהצעירים בדורנו הם מפונקים, ושבגדול אנחנו מחנכים דור מפונק. הסיבות לעודף הפינוק (הפינוק השלילי) רבות הן: הורים הרוצים לשמור על "שקט תעשייתי", הורים המפנקים כפיצוי על חוסר נוכחות עם הילדים, או שהם פינוקו בחשיבה שהפינוק שווה ערך לחום ואהבה. הורים רבים מודדים את הצלחת ההורות שלהם באושרם של הילדים, וכל המרבה לפנק הרי זה משובח. ישנה תפיסה שאסור שהילד יסבול, יתקשה, יזיע ממאמץ או יוטרג ממשלות החיים.

כמובן, שלא כל ההורים חוטאים בחטא הפינוק ולא כל הצעירים מפונקים, אולם מדובר בתופעה שאינה שולית כלל ועיקר, ושמאפייניה הברורים הם – צעירים רבים המרוכזים בעצמם, התובעים את "המגיע להם", אינם התרגלו לדחיית סיפוקים, אלא הכל כאן ועכשיו, אינסטנט.

מה הפתרון?

עלינו לחזור לשביל הזהב החינוכי – מרעיפים אהבה ואמפתיה, רגש חם והרבה עידוד, אבל לא מעניקים...שירותים מיותרים, לא נענים לכל

יש ערב אחד בשבוע שאסור לכם לפספס

הצטרפו לאלפי צופים המגיעים מכל קצוות הארץ והתחברו לנקודות החשובות ביותר בחייכם
שיעור המוסר הגדול בתבל

מפי הקול חוצב הלהבות

הרה"ג דניאל זר שליט"א

בכל יום רביעי בשעה 22:00
ישיבת אור דוד רח' המכבים 108 בני ברק

רב מקדים הרב יורם סרי שליט"א אב"ד מודיעין עלית בשעה 21:15